

noget som helst Valg. Der gives ikke nogen som helst *Ret*. Det kan vel *tænkes*, at ogsaa en fremtidig Minister vil sige: Ja, jeg vil naturligvis tage Hensyn, og jeg vil tage den Mand, som jeg ser har faaet de fleste Stemmer. Men skal vi opgive Tanken om en Valgforsamling, og skal der, som den højtærede Minister ved Fremsættelsen sagde han ønskede og ogsaa har antydet i Bemærkningerne, gives en virkelig *Ret* til Valgindflydelse, saa maa den højtærede Minister virkelig gaa med til, at der fastslaas en Forret for, lad os sige de tre Mennesker, der har faaet de fleste Stemmer, saa det bliver blandt dem, Ministeren skal vælge. Det synes jeg var rigtigt; Forslagets Princip har derimod en mistænkelig Lighed med norsk Ordning — jeg ved jo, at der i det nuværende Ministerium sidder en Mand, som er begejstret for norske Kirkestilstande. Deroppe har man netop denne Ordning, at man sender Stemmesedler ud til Præsterne og Menighedsraadene, saa kommer de ind, og Biskopperne faar ogsaa lidt at sige, og saa putter man det hele i Papirkurven. Jeg skal blot nævne et enkelt Eksempel, som viser, hvorledes man kan bære sig ad paa dette Omraade i Norge, og man vil efter Forslaget kunne bære sig ad paa samme Maade henede i Danmark. I 1905 skulde der foretages Valg i Trondhjem, og der blev afgivet i alt 167 Stemmer. Af disse blev de 120 afgivet for en bestemt Mand, Sognepræsten i Bergen, Christen Brun, som senere blev Biskop i Hamar; Resten var spredt, og der var 12 Stemmer, som faldt paa den forhenværende Statsraad Wexelsen. Og hvem udnævner man saa? Trods Biskoppernes Betænkning og dette Valg: selvfølgelig Wexelsen, fordi Regeringen har den fuldeste Frihed til at gribe ind. Det er ikke det eneste Eksempel, man kan anføre fra den norske Kirkes Historie paa, hvad det norske Bispevalg betyder, men denne Historie fra 1905 voldte en saadan Misstemning, at man den Gang skrev, oven i Købet i forskellige kirkelige Lejre, meget stærkt om, at den var et synligt Vidnesbyrd om, i hvilken Trælletilstand Kirken var i Forhold til Staten. Man har der et Vidnesbyrd om, hvad den politiske Indflydelse ved Bispevalget kan betyde. Nej, som det ogsaa tidligere er sagt, lad os saa hellere have Retningsindflydelser

end politiske Indflydelser. Men jeg maa desværre sige, at det foreliggende Lovforslag om Bispevalg sikrer os ikke i mindste Maade mod den politiske Indflydelse. Jeg vil til sidst kun minde om, hvorledes man har her i Danmark gentagne Gange udtalt sin Sympati for en virkelig Bispevalgslov baade i Præsteforeningens Resolution af 1915, i Adressen fra de 914 Menighedsraad og i 1920 fra det kirkelige Fællesudvalg. Derfor mener jeg, vi maa have et Bispevalg og have et virkeligt, frit Bispevalg.

Saa er der Loven om to nye Bispeembeders Oprettelse. Jeg anser det for ganske klart, at vi maa oprette disse to Bispeembeder; vi kan ikke undvære dem. Vi kan ikke lægge de sønderjydske Landsdele ind under jyske Stifter, men vi maa oprette et nyt Embede. Vi maa ligeledes have Sjælland delt. Det er fuldstændig morderisk, kan man gerne sige, at fortsætte med at lade een Mand besørge Embedet paa Sjælland, og hvis man har læst Biskop Ostfelds Andragende igennem, vil man ogsaa kunne forstaa, at han holder bestemt paa, at Tilstanden er fuldstændig lammende for Arbejdet. Men hvis man vil lægge de sønderjydske Landsdele ind under bestaaende Stifter og ikke oprette et nyt Stift, vil man faa det samme Forhold i Jylland, det vil sige, Bispegæringen bliver umuligt. Jeg vil i øvrigt sige, at dette Lovforslag har været mig en Skuffelse. Det lyder paa, at alt nærmere skal ordnes ved kongelig Resolution. Der foreslaas altsaa vel at oprette de to Embeder, hvad jeg er glad ved, men jeg vil rigtignok haabe, at Forslaget kan faa en noget bestemtere Skikkelse, inden det bliver til Lov, og jeg maa mene, at naar det kirkelige Udvalg efter en meget grundig Behandling har udtalt sig for et Haderslev Stift, i Overensstemmelse med de Ønsker, der kom frem fra sønderjydske Side, saa kan jeg ikke forstaa, at Betænkneligheden kan være stor ved at gaa den Vej. Men vi kan jo høre nærmere i Udvalget om, hvad det er for Grunde, der taler saa alvorligt, at man har set bort fra dette. Ligeledes vil jeg med Hensyn til Delingen af Sjællands Stift sige, at nu er virkelig det Spørgsmaal gennemdrøftet saa længe og af saa forskellige Forsamlinger, at man lige saa godt kan slaa til og dele det paa den bestemte Maade, der er foreslaaet af det kirkelige